

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadási költségek árva:
 Egész évre — 10 kor.
 Feljegyzés — 4 .
 Egyben kábelben kérésre:
 Egész évre — 20 kor.
 Feljegyzés — 5 .
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre — 24 kor.
 Feljegyzés — 6 .

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelent minden hétfőn a hétéves és
 három utáni napok kivételével.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apócsa-utca 8.
 A szerkesztőség kábeltek viszályában
 vagy megérkezése nem vállalkozik.
 Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.
 Helyes című ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD febr. 24.

Apponyi és Tisza.

A magyar delegáció keddi ülésén energikus tárgyi kritika alá vette Apponyi Albert gróf — a katonai kérdésekről szólván — azokat az ugynevezett vívmányokat, melyeket a hadügyi kormány a magyar delegáció elé terjesztett s melyeket Tisza István gróf nem ártal nagy garral olyan eredménynek hirdetni, mely teljesen kielégíteni hivatott minden várakozást.

Tisza nem állta meg szó nélkül, rögtön válaszolt. De válaszára oly tapintatlan hangot választott, mely méltán megdöbbent. Ez a tárgyilagosság valóság.

Allapodjunk meg itt egy kissé. Erdemes reá. A keddi összecsapás csak kiinduló pontja egy oly küzdelemnek, mely két ellentétes irányzat kemény, intranszigiens tusája. A delegáció ülésén a miniszterelnök és Apponyi gróf összecsapása a képviselőházban, mint egyedül illetékes helyen fog folytatódni. Ez másképen nem lehet. De aztán ennek a harcznak le kell győznie, kiméltlenül meg kell semmisítenie azt az irányzatot, melyet a magyar állam szuverenitása rovására Tisza István gróf képvisel.

Jelentőségét első pillanatra sokan kicsinyelték Apponyi állásfoglalásának. Sőt felületesen nézve a dolgot, a látszat némileg igazolja Tisza szavait. De csak látszólag. A tárgyilagosság igazság ellene szól és erősen sújtja egész modorát.

Apponyi keddi felszólalásának ténye annyira összefügg egész korábbi álláspontjával, melyet az obstrukció egész folyamán tanúsított, hogy annak összefüggő ismerete nélkül tárgyilagosan nem ítélkezhetünk felőle.

Ismeretes dolog, hogy Apponyi személye Tisza István első csufos kudarcza után mennyire előtérben állt a politikai világban. Neki volt legtöbb reménye arra, hogy a király a kormányalakítással megbizsa, annak daczára, hogy kihallgatása alkalmával nyomatékosan hangsúlyozta, hogy a magyar nyelv jogának legalább elvi elismerése nélkül a hadseregben a kibontakozás lehetetlen.

A kilenczes bizottságban is latba vetette minden tekintélyét, hogy a program-pontok közé legalább elvi elismerését a magyar nyelv jogának bele vegyék.

S ime mi történt? Az a Tisza István, aki korábban a legkonokabb magatartással szembe helyezkedett a magyar nemzeti követelményekkel, a kilenczes bizottságban azonban már maga is hozzájárult e bizottság munkálatához és kötelezte magát annak egész teljében való fentartására, — az a Tisza István nemsokára neszét vevén Apponyi kinyilvánított felfogásának, alattomban a magyar nyelv jogának megtagadásával vállalkozott kabinet alakításra a királynál. Valóságos árlejtés a hatalomért. Hogy az ilyen kézbe tett hatalom aztán nem a magyar állam érdekét fogja szolgálni, az épen nem merész állítás, de nagyon is kézen fekvő

igazság, azt, a ki csak egy pillantást vet Tisza István eddigi kormány elnöki szereplésére, elismerni kénytelen.

Mikor tehát Tisza István következetlenséggel, ingadozással vádolja Apponyit, abba a hibába esik, hogy más szemében meglátja a szálkát, de a magáéban még a gerendát sem.

Apponyi Albert kilátásba helyezte, hogy magatartásáról majd választói előtt számot fog adni. Hogy teljesen igazolni fogja magát, abban nincs kétségünk. De hogy Tisza István keddi fellépése végzetes leend, azt a közel jövő nyilván meg fogja mutatni.
Popity János.

Minisztertanács Bécsben.

Megtartják Bécsben a magyar minisztertanácsot. Lukács, Hieronymi és Piósz miniszterek tegnap reggel egynegyed kilencz órakor indultak, a többiek már vagy fent voltak régebben, vagy már tegnapelőtt este utaztak. A tanácskozás a bécsi magyar házban lesz, melyben ez idő szerint a király személye körüli miniszterium, egy rendes lakás a miniszter és két szállás a miniszterelnök illetőleg egy tárczaminiszter számára van. A rendkívüli bécsi minisztertanácsot avvat indokolják, hogy a legközelebb meggyűlö országgyűlést kell előkészíteni; ez a Bécsben a kereskedelmi szerződések és a delegációk körül elfoglalt miniszterek miatt id-haza lehetetlen; meg kell tehát a fontos tanácsot Bécsben tartani. Ezzel elsiklanak a tény felett; pedig nemcsak formalitás, hanem

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A kibiczem lánya.

Irta: Haantke Emil.

Nines igazuk a régieknek! Mert manapság már nemcsak a pap, de még a közönséges civíl ember is holtig tanul. En legalább csak most jöttem rá, hogy némely nő nem azért tart lovagot magának, mert talán szereti, hanem hogy azt más nő öl elcsábítsa. Ez az egyik!

A másik meg az, hogy a bandában a tercznek mindig gyengébbnek kell lenni, mint a primnek.

Az okozati összefüggés meg így megy. Zimankós, szeles, havas idő volt, mikor szent Chrysosthomus napján kimentem este sétálni. Bizony édes kevesen jártak, úgy, hogy a marónisok és rikkancsok szava hiába hangzott el. Nem volt az utcának semmi érdekessége, üres és kihalt volt minden. De a szél az úgy fujt,

mintha tótágot állt volna. Es éppen szembe. Es hozza gorombán.

Hát közködjünk!

Felgyűrtem gallérom, lehu tam kalapom, zsebbe dugtam kezemet és szembe a szélnek, Ki bírja tovább? Rézszeről nem volt nagy a kockázat, mert a következő saroknál úgy is visszafordulok és akkor hátba kap. Javában megyek neki a szélnek, mikor egyszerre valaki meg nekem jön.

Egy hölgyalak volt.

— Szervusz Emil! De jó, hogy találalak...

Hamarjában azt sem tudtam, hogy mit csináljak, hát rámondtam én is:

— Szervusz!

— Hazulól jössz?

— Ühüm!

— Othon van Tóni bácsi?

— Melyik Tóni bácsi?

— Ejnye, de ba vagy rekedve, egész megváltozott a hangod.

— Azt éppen nem mondhatóam, hanem úgy látszik, hogy nagysád...

— Jesszusom... tévedés... én mást néztem Emilnek.

— Dehogy! Hisz én is Emil vagyok.

— De nem a Kopott Emil?

— Nem! En Kapocs Emil vagyok.

— Örülök. Az én nevem Jóleső Virgilia.

— Ej, de bánom, hogy nem Pál vagyok.

— Miért? A miért volt Pál és Virgilia?

Hát azt hiszi, hogy a mai Juliának mind Rómeó az érdekelt fele?

Láttam, hogy a hölgy értelmes, egy kaland kínálkozik, kedvet kaptam a folytatására.

— Ha megengedi, hazakisérem.

— Miután az volt mondvá, hogy Emil fog értem jönni és hazakisérni, nem bánom.

Egy kirakat elé értünk, a melynek világánál mindketten egymásra néztünk. Virgilia egy csinos képű, kerekdeden fejlett baroa lány volt. Az első benyomásra nagyon is kedvező. Hogy

Festék-, lack- és kenczekereskedés!

644.

Csillag Ignác, Nagyvárad, Kossuth-utca Mezey-ház

hol is minden e szakmába vágó cikkek a legolcsóbban szerezhetők be.

Borostyán-lack 1 kiló

I. kor. 2, II. 1.70, III. 1.50.

E s e t e k n a g y r a k t á r a.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

Borostyán Sprit-lack

1 kilo korona 1.80.

nagyon is lényeges a magyar miniszterek tanácskozása Bécsben. A miniszterelnök és társai csak kényelmi expedienst kerestek és nagy bakot lőnek a magyar közjog és a magyar önállóság szempontjából. Elég súlyos, hogy magyar delegátusok Bécsben németül tanácskoznak; ezzel is eléggé dokumentálják a világ előtt Ausztriától való függésünket; ha már most a minisztérium is Bécsben ülészik, akkor csakugyan nem fog akadni olyan bolond anglus, aki elhigye, hogy mi önálló ország vagyunk és Ausztriától függetlenül intézzük sorsunkat. Okosabban cselekedtek volna a magyar miniszterek, ha express különvonaton este hazajöttek és éjjelkor idehaza tartották volna tanácskozásukat. Magyarország reputációja ezt a kis kényelemfeladást megérdemelte volna; de gróf Tisza István, a vaskezűnek mondott miniszterelnök, nem vaskezű, hanem kiméletlen; nem törődik nemzeti érzékenységgel és annyira ön-hitt, hogy azt hiszi, hogy Magyarország nincs is már a régi helyén, hanem ott, ahol ő van. Tiszát is saját prepotenciája fogja kiütni nemzeti árlejtésen megszerzett miniszterelnöki székéből.

Az orosz-japán háború.

Mintán Oroszország nem tudja bebizonyítani saját országában és Európa közvéleménye előtt, hogy a japán haderővel meg tud birkózni, ennek folytán az orosz főgenerálisok nagyhangú kijelentéseket tesznek, hogy így meg úgy — mihelyt fölvonultatja annak rendjelmódja szerint a hadsereget — gyorsan és biztosan veri agyon ellenségét és akkor jaj lesz a japánoknak. Igen érdekes ezekben a kijelentésekben is, hogy a lehangosabb generálisok is elősmerik, hogy Oroszország nem volt elkészülve a háborúra. Nem is hitték, hogy a háború kitörhet. Hogy is tételezhetek volna föl akkora vakmerőséget a japánok részéről? Hát nem tudják azt, hogy Oroszország hatalmán tört meg egykor, a múlt század elején, Napoleon legyőzhetetlennek látszó

hatalma is? Aki Oroszországgal ki mer kezdeni, az még mindig keserűen megbánta a dolgot.

Mind ezt meg akarták értetni az oroszok a japánokkal, mialatt a tárgyalások folytak és félvállról beszéltek velük. De a japán nem ijedt meg az északi óriástól, hanem vigan belevágott a dologba és minden respektus nélkül szorongatja a muszka torkokat Kelet-Azsiában. A muszakák most azzal akarják Európa közvéleményét a maguk számára meghódítani, hogy a távol keleten meg kell mutatni, hogy a keresztény civilizáció elől nincs kitérés és azt legyőzni nem lehet. Muszkaországnak hivatása van Kelet-Azsiában, mert nemes feladata a keresztény civilizáció terjesztése. Csak Európának és a keresztény civilizált világnak gunyos kacszaja lehet erre a válasza. Ugyanaz a Muszkaország-e ez, amely minden szabadságvágyának hóhéra volt századokon át a maga országában és minden területen, a hórá betette a lábát? Annak a nemes, tiszta és lelkesítő szabadságvágyának, amely benne van a keresztény civilizációban és annak egy sarkalatos tételét képezi? El tudja-e felejtetni Európával Oroszország, hogy az orthodoxia zsarnokságával ő ép oly hóhéra a katolikus lengyeleknek és finneknek, mint a pogány japánoknak.

Nem! Oroszországnak nem fogjuk elhinni, hogy a keresztény civilizáció terjesztője, mikor tudjuk, hogy katolikus nemzetek irtó hóhérai!

A háború krónikájához a következő táviratokat kaptuk:

Orosz akadémikusok.

Szentpétervár, február 23. Japánnak azt a nyilatkozatát, hogy a szén és élelmiszer-ek szállítása a semlegeségnek súlyos megsértését és háborús szövetséget jelent, itt erőszakoskodásnak tekintik ki. A helytartó lapja azt követeli, hogy az angolok engedjék meg az orosz hajóknak, hogy Singaporeben és Hongkongban Port-Arthurig való utra — tehát ti-

zenkét napra — elegendő szenet vegyenek fel, míg a japán hajók Formosáig vihetnek szenet, ami két napos utat jelent.

A főpostaigazgató intézkedett, hogy a tábori postán előfordult rendetlenségek, amelyek az orosz-török háborúban annyi zavart okoztak, ne forduljanak elő. A tábori posta igazgatására Stankovitsch postaigazgatót nevezték ki, aki ebben a minőségben husz évig dolgozott Turkerhanban.

A kínaiak mozgolódnak.

Tiencin, február 23. Eddig még nem indultak a határra a kínai csapatok. Valószínű oknak itt azt tekintik, hogy Oroszország vonatkozik garanciákat vállalni az iránt, hogy a Lian-folyó környéke semleges földnek tekintessék.

A két vörös kereszt.

Bern, február 24. A pétervári Vörös Keresztgyűlés tagja — mint a genfi lapok jelentik — 12 és fél millió rubelt tesz ki, amely 636 főkéntézet közt van felosztva. Az egyesületnek 2500 ápolónője s gazdag egészségügyi személyzete van. A japán Vörös Keresztnek 800.000 tagja van s évi jövedelme 42 millió frank.

A francia hajóraj.

Páris, február 24. Faure Fimin a kamarában a nacionalisták nevében a következő interpellációt terjesztette elő:

A kormány nyújtson felvilágosítást abban az irányban, hogy gondoskodott-e abban az irányban, hogy a hajóraj minden eshetőségre készen álljon s az állam biztonságát semmi veszedelem sem fenyegetse.

Az angolok tiltakozása.

London, február 24. Az amerikai Unió kormányának tagjai egy újságíró előtt kijelentették, hogy Japán titkos támogatásának vádját visszautasítják. A kormány elhatározta, hogy minden lehető alkalmat kerül, melylyel a konfliktusba keveredhetik. Az orosz kormány az Egyesült-Államok kérését, hogy amerikai tiszteknek engedje meg, hogy az orosz hadsereget háborús útjában kísérhessék, megtagadta, de egyben annak a nézetének adott kifejezést, hogy márczius derekán más választ is adhat.

ő mit táplált fölőlem magában, nem tudom, de szólni így szolt:

— Hát magát hívják Kapocsnak? Hisz én már ismerem a legényegylet dalárdájából.

— Igen, én vagyok a kíséző tenor. De nézze csak Virgilia — szólaltam meg, mintán láttam, hogy a helyzet magaslatán én vagyok — mi a maga édes apja?

— Az enyém? Madárkereskedő! De nézze Kapocs ur! . . . Ez a kérdezősködése bizalmatlanságot árul e velem szemben.

— Hígyje el, hogy nem. Csak őszintén akarom megmondani, hogy ha egy madárkereskedőnek ilyenkor este, egy ilyen szép lánys egyedtől jár, az furcsa.

— Mindjárt nem lesz furcsa, ha meghallgat. — Van a tatának egy okos ki stiglincze. Ennek olyan kalitkája van, hogy nincs semmi fala neki. Csak teteje meg alja. Az alján van egy kutszerű lenyulás, amelyben két veder van. Az egyikben madármag, a másikban meg víz van. A stiglincz aztán felhuzza a lábával a vedreket, a szerint, a mint éhes vagy szomjas.

— Igazán furcsa!

— Ejnye, már magának minden furcsa! Aztán tudja, a tata ma délután elment hazulról, mi meg elkezdttünk a Pityuval játszani.

— Hát az kicsoda?

— Hisz az a stiglincz! A mint játszunk, egyszer csak ledűm a kezemmel egész véletlenül a vizes vedret, mely üvegből volt és eltört. Borzasztón megijedtünk. Ha most a tata hazajön, hát jaj lesz nekünk. Végre is így ál-

lapodtunk meg. En elmegyek rögtön egy vizes vedret venni . . .

— De hátha a tata nem vette volna észre mindjárt?

— Már hogynem! Pityu be nem megy a kalitkába, ha onnan valami hiányzik és az rögtön feltűnt volna a tatának.

— Na hát bolond egy madár.

— Bolond, de kedves . . . Tehát én elmegyek a vedret beszerezni, addig meg Tóni bácsi felügyel, hogy ha a tata idején előbb hazajönne, foglalkoztassa, hogy ne vegye észre a Pityut.

— Hát az a Tóni bácsi kicsoda?

— O az Emilnek az apja!

— A Kopott Emilnek? Akkor az kicsoda?

— Az unokatestvérem.

— Ugy, hát a maga anyja Kopott lány?

— Csak volt, mert meghalt szegény.

— Hát Emil miért nem jött maga után?

— Biztosan nem volt még otthon, mert Tóni bácsi utánam küldte volna.

— Micsoda az az Emil?

— A folyammérnökségnél dijnok De . . .

hát miért kérdez úgy maga töviről-hegyire mident ki? Hát maga micsoda?

— En? Magánhivatalnok vagyok.

— Már? Ilyen fiatalon? De . . . azaz, hogy,

ugy elbeszélgettük az időt, hogy már itthon is vagyunk.

— Biz az baj!

— Már miért?

— El kell magától válnom. Pedig hígyje

el, hogy nagyon jól találtam magamat.

— Hisz azért nem kell elválni. Bemegy az üzletbe, mintha madarat akarna vásárolni és én bekerülök egész véletlenül. A többit majd bizza rám, csak legyen egy kicsit ügyes.

— De hátha a madár nem lesz eladó, akit én szeretnék megvenni.

— Csak ne személyeskedjen! En itt bemegyek a kapun, maga meg menjen be az üzletbe! Szt. Isten! A tata már itthon van. Jaj, ha megtudta . . . aztán ügyesen Kapocs ur.

Evvel eltűnt.

En meg ott álltam egyedül. El is mehett volna, meg be is. Ha bemegyek pórul is járhatok, nem is. De ha pórul is járok, annál érdekesebb a kaland . . . na meg egy madárkereskedő már hivatásánál fogva sem lehet goromba ember.

Benyitok.

Hát csak meghökkenem. Az üzletben nem volt más, mint az én állandó kaláber kibiczem, az »Arany csukából.« Kitűnő egy kibicz, és hozzá még madárkereskedő, nahát ez sok egy napra!

— Mondja csak, magát hívják Jolesónak?

— Igenis, én vagyok tekintetes ur. Ugy-e, hogy jó volt tegnap kivágni a szőlő zöldtízest?

— Bizony jó. De tudja, ma délután volt egy érdekes partim, kár, hogy nem volt ott.

Felveszem Bélára, hetes, nyolczas és tízesre . . .

— Es mit kapott hozzá?

(Vége köv.)

Az oroszok terve.

London, február 24. Az orosz kormány az a nyilatkozata, hogy a szárazföldi nagyobb operációk csak hosszabb idő múlva várhatóak, tulajdonképpen megvilágítja az egész orosz haditervet. Oroszország a Jalu-folyótól nyugatra, a koreai határon addig védelmi állásban marad, míg az Európából utnak indított csapatok s a szibériai tartalék megérkezésével magát elég erősnek tudja, hogy támadhasson is. Ettől persze még jócskán távol állanak s erre vall az orosz kormány kommunikéjének az a nézete, hogy a szárazföldi háború megkezdése még messze jövő kérdése.

Az orosz haderő legnagyobb veszedelemre, hogy a japán tisztek vezetése alatt dolgozó rablóbandáknak sikerül megrongálniuk a szibériai vasutat. Ez a háború teljes kudarcát jelenti.

Az volt az oka, hogy Alexejev helytartó főhadiszállását a messze Port-Arthurból Karbinba tette át. Port-Arthurt, melyet a tengerrel már blokiroztak s a szárazföldön is nemsokára körülzárnak, teljesen a saját erejére kell hagyni. Ott az orosz főparancsnoknak már nincs mit keresnie. Ha még marad, ki van annak a veszedelemnek téve, hogy őt is körül fogják. Most az a feladata, hogy Kuropatkin tábornokkal, a szárazföldi haderő főparancsnokával karöltve, a hadsereg fölvonulását vezesse s az Oroszországgal való összeköttetés fenntartásáról is gondoskodik. Erre egy part sem olyan alkalmas, mint Karbin, a szibériai vasutnak Wladivosztojk és Port-Arthur felé való gőcpontja.

Ha azonban meggondoljuk, hogy az orosz főhadiszállás, Karbin, még mindig ötszáz kilométernyire van a Jalu folyótól, akkor természetesen látszik, hogy nagyobb összecsapásokra még sokáig nem kerülhet a sor.

Féltik a vasutat.

Pétervár, február 24. A Szamara-Szlatov vasútvonal katonai vonatai rendes közlekedésének biztosítására a vonalak mentén és a hozzájuk tartozó vidékek határain belül kihirdették az ostromállapotot. A kazáni és szibériai katonai kerület csapatparancsnokának, akire bízva van az e vasut felett való felügyelet, hadsereg-parancsnoki jogokat adtak.

Uj hajóhadparancsnok.

Pétervár, február 24. Hivatalos hír szerint Makarev altengernagyot, Kronstadt parancsnokát és kormányzóját a csendes oceáni hajóhad parancsnokává, helyére pedig Brilioszt nevezték ki kronstadti parancsnokká.

A fogva tartott orosz hajó.

Sanghai, február 24. Holnapra várják két kínai csirkálóhajónak a Jangce folyótól való ideérkezését. Ezek a csirkálóhajók azt a kérdést fogják megoldani, mely azáltal keletkezett, hogy a Mandzsúr nevű orosz hadihajó megtagadta a taotáj parancsát, hogy a semleges kikötőt elhagyja.

Az orosz mosakodás.

Pétervár, február 24. Lamsdorff gróf külügyminiszter Oroszország diplomáciai képviselőjéhez a következő körjegyzéket intézte: Az Oroszország és Japán között fennálló viszony megszakításának pillanata óta a tokiói kabinet a civilizált államok között fennállani szokott viszony szokásos szabályait nyilvánvaló módon sérti. A csári kormány nélkül, hogy e szabályoknak Japán részéről történt megsértésének részleteibe bocsátkoznék, szükségesnek tartja a komoly figyelmet a japán kormányra, hogy a koreai kormánytól erőszakszakszakra felhívni. Az összes hatalmak elismerték Koreának mint teljesen önálló birodalomnak önállóságát és integritását. E dőlve érintettségét a simonoseki szerződés első pontja is az Anglia és Japán között 1902. január 17-én kötött szerződés biztosította. Ez alapelv kifejezést nyert 1902. március 16-án a francia-orosz deklarációval is. A Japán és Oroszország között lehetséges konfliktus veszedelemét előrelátva a koreai császár 1904. január első napjaiban az összes hatalmakhoz körjegyzéket intézett, a melyben amaz elhatározásának adott kifejezést, hogy a legszigorubb semlegességet meg fogja őrizni. Ezt a hatalmak jóakarattal fogadták és helyeselték — köztük Oroszország is. Az angol kormány, mely Japánnal együtt 1902. január 17-én aláírta fentnevezett szerződést, a koreai orosz követ közlése szerint megbízta szjuli képviselőjét, hogy mondjon közönyt a koreai császárnak a londoni kabinet nevében hivatalos jegyzék útján deklarációjáért, melylyel Korea részéről először biztosított a semlegesség megőrzésére az esetre, ha szakadás történne Japán és Oroszország között. A japán kormány, a mint az pontosan konstatált tények alapján bebizonyult, a tények, valamint az összes szerződések és kötelezések dacára a nemzetközi jog alapelveivel ellentétben:

1. Az Oroszországgal való háború megkezdése előtt az önálló koreai birodalomban partra szállította csapatait, mely állam pedig kijelentette a semlegesség fenntartását.

2. Hajóhadának egy részével febr. 8-án, azaz három nappal a hadüzenet előtt hirtelen megtámadott két orosz hadihajót, melyek a csomulpoji semleges kikötőben voltak és a melyek parancsnokainak nem volt tudomásuk arról, hogy a Japánnal való diplomáciai kapcsolatok megszakadt, mert a japánok rosszhiszeműleg megszüntették az orosz táviratoknak a dán kábelén való közvetítését és a koreai kormány táviróvezetékét megrongálták. Az említett orosz hajók ellen intézett felhőborító támadás részletei a szjuli orosz követ közlése által hivatalos táviratában foglaltak.

3. D. czára a nemzetközi jog fennálló szabályainak, a hadműveletek megkezdése előtt hadi zászmányképen elfoglaltak orosz kereskedelmi hajókat, melyek semleges koreai kikötőben voltak.

4. A koreai császárnak a szjuli japán követ útján kijelentették, hogy Koreát ezentul japáni igazgatás alatt állónak tekintik és arra figyelmeztették, hogy engedetlenség esetén japán csapatok szállják meg a palotát.

5. A francia nagykövet közbenjárásával felszólították a koreai császárnál lévő orosz képviselőt, hogy a követség és konzuli személyzettel hagyja el az országot.

6. A csári kormány meg lévén győződve, hogy a felsorolt tények a szokásos nemzetközi jog felhőborító megsértését jelentik, köteleltségének tartja Japán eljárása ellen az összes hatalmaknál óvást emelni ama biztos reményben, hogy mindazok a hatalmak, a melyek előtt értékkel bírnak viszonyaikat biztosító alapelvek, Oroszország álláspontjára fognak helyezkedni. Egyidejűleg szükségesnek tartja a csári kormány arra figyelmeztetni, hogy annak következtében, hogy a japánok a hatalmat Koreában törvénytelenül ragadták magukhoz, a koreai kormánytól kibocsátott rendeletek és annak nyilatkozatai érvényteleneknek jelenthetők ki.

Elfogott négy orosz hajó.

Berlin, február 24. A Lokalanzeigernek jelentik Tokióból: Több magántávirat jelentette, hogy 20-án ismét nagy tengeri ütközet volt Port-Arthur előtt, mely alkalommal a japánok négy orosz torpedóhajót kerítettek hatalmukba. Az egész legénység fogságba került. A torpedóhajók sérülései nem nagyok s némi kijavítás után japán hadicézlokra alkalmasak lesznek.

Anglia háborúra készül.

Páris, febr. 23. A Petit Journalnak jelentik Brestből: Francia tengerészeti körökben nagy aggodalmat kelt az angol földközi tengeri hajóraj lázas készülődése. Ez a készülődés összefügg azzal, hogy Angolország tiltakozni fog

az orosz Fekete tengeri flottájának a Dardanellákon való átkelése ellen. Az orosz flotta már legközelebb utnak indul. Ha addig a Dardanellákon való átkelés ügyét el nem intézik, az egész földközi tengeri angol hajóraj a Dardanellákba megy, hogy az orosz hajókat visszakergesse.

Bourbon Jaime herceg a harcstéren.

Róma, február 24. A pápa ma délután Bourbon Jaime herceget pétervári utazása előtt kihallgatáson fogadta. A herceget Pétervárott a czár fogadni fogja és aztán Kuropatkin tábornokkal a harcstéren utazik, hogy a háborúban résztvegyen.

Német semlegesség.

Páris, február 24. A New-York Herald szerint Vilmos császár csak addig fog semleges maradni, míg Kinában az első ágyúlövés eldördül. Ellenkező esetben egy hadtestet és egy hajórajt küld Kelet-Ázsiába.

A legújabb ütközet.

Mazampó, február 24. A New-York Herald tudósítója jelenti: A Csöngcsu melletti ütközet az oroszok súlyos vereségével végződött.

Port-Arthur, február 24. A Havas-ügynökség jelenti: A Csöngcsu melletti szerencsétlen kimenetelű ütközet, melynek nagyságát Alexejev titkolja, rábírta őt, hogy a főhadiszállás áttételét Karbioba sietesse.

A kereskedelmi és iparkamara teljes ülése.

A nagyvárad kereskedelmi és iparkamara tegnap, szerdán délután tartotta ez évben első teljes ülést.

Huzella Gyula elnök távollétében Reismann Mór osztályelnök vezette a tanácskozásokat.

A kamara bel- és kültagjai közül jelen voltak:

Bertsey György v. elnök, Köblös Ferencz, Stettner István, Széles Lajos, Voszka Ferencz, Czeglédy Jenő, ifj. Cser János, Frankl Lázár, Weintraub Mór, Rosinger Jakab, Farkas Izidor, dr. Hoványi Géza, Kohn Dávid beltagok; Timaróczky Gyula, Grósz Benő (Székelyhid), Szabó József, Berger Dávid, Lipiczky Gyula, Pataky Sándor (Belényes), Czinczár Mór, Kovács Gábor (Nagy-Szalonta), Tóth Sándor, Veress Károly (Nagy-Szalonta), Magyar Bálint (Tenke), Lévai József (Nagy-Szalonta), Pataky József, Veress András (B. Ujfalu), Habókay József (B. Ujfalu) kültagok, továbbá dr. Sarkadi Lajos titkár és Fuszek Lajos irodatiszt.

A felolvasott elnöki közlések felölelik a múlt ülés óta beérkezett kisebb jelentőségű s inkább közélettel céljából a kamarához intézett miniszteri leiratokat s más átiratokat, a melyek már a lapokban közölték. — A titkári jelentés a kamarai iroda ügyforgalmát, a pénztárnok jelentése pedig a kamarai pénztár állapotát tünteti fel. — Mindhárom jelentést tudomásul vették.

A kamara elismerése.

Az elnökség megbízásából dr. Sarkadi Lajos titkár megemlékezett arról a jelentős körülményről, hogy Moskovits Adolf gyártulajdonos 40 évi buzgó munkálkodás után a magán életbe visszavonult. Hosszu évtizedeken át buzgón munkálkodott a gyártelep megalapításán és felvirágoztatásán s önzetlenül nagy szolgálatot tett a köznek. A semmiből létesítette az ország határain túl is hírneves gyártelepet. Midőn a munkától visszavonul, illő, hogy a kamara is átnyujtsa elismerését. Indítványozza, hogy a kamara Moskovits Adolfot ez alkalomból üdvözölje.

Bertsey György az elismerés hangján méltányolja Moskovits Adolf érdemeit s felmenti, hogy a derék férfiú nyugalomba vonulása alkalmából 4000 korona alapítványt tett le, amelynek kamatai törekvő iparostanulók továbbképzésére szolgál. A kamara jegyző-

könyvében fejezze ki elismerését és köszönetét.

Az indítványt egyhangulag elfogadták.

A kereskedelemügyi miniszter a kamara 1904. évi költségvetését minden megjegyzés nélkül jóváhagyta. A teljes ülés a miniszter leiratát tudomásul vette.

Csak ígéret volt.

Az elmúlt évben széles körben helyesléssel találkozott a földművelésügyi miniszternek az a leirata, hogy a háziipari foglalkozás fellendítése céljából 10.000 koronát boesát a kamara rendelkezésére, s ebből háziipari tárgyak forgalomba hozását eszközlik a kamarák. Nagyon korai volt ez az öröm, mert a tervbe vett akcióból semmi sem lett. A miniszter ugyanis most arról értesítette a kamarát, hogy a kilátásba helyezett államsegélyt az ex-lex miatt nem adhatja meg. — A miniszter leiratát sajnálattal vették tudomásul a kamara tagjai.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület előkészítő bizottsága kéri a kamarát, hogy az egyesület szervezését támogatása s tagjai közlése lépjen be. A kereskedelmi osztály véleményezi, hogy 100 koronával lépjen be a kamara az egyesületbe s a Ker. Csarnokkal együttesen járjon el az Egyesület nagyváradi kerületének létesítése tárgyában. — Az osztály véleményét, némi hozzászólás után elfogadták.

A debreczeni társkamara pártolás céljából megküldött a hitelszövetkezeti visszafélések meggátolása ügyében a miniszterhez intézett felterjesztését. — A kereskedelmi osztály hasonszellemtű felirat küldését véleményezi s ezen vélemény lett elfogadva a teljes ülés által.

A budapesti kávé ipartársulat elhatározta, hogy a belföldön termelt és gyártott cikkek közül kizárólag hazait vásárolnak; kizárólag külföldről beszerezhető cikkek pedig vagy közvetlenül a termelőtől, vagy belföldi kereskedőtől vásárolják. Az iparos osztály véleményezi, hogy hasonló szellemű eljárásra hívja fel a kamara a kerületében levő kávéoskat és vendéglősöket. Az osztály ezen véleményét helyesléssel fogadták.

A temesvári társkamara pártolás céljából megküldött felterjesztésében a cukor és szeszipar fejlesztését, s az adók leszállítása által ipari célokra leendő könnyebb hozzáférhetőséget intencionálja. Az iparososztály véleménye alapján a teljes ülés hasonló felterjesztést intéz a miniszterhez.

A debreczeni kamarának a gyümölcs-pálinka-eszenciák gyártásának és behozatalának megtiltása érdekében a miniszterhez intézett felterjesztését az iparososztály hasonló szellemű felirattal támogatni véleményezi. A teljes ülés magáévá tette a véleményét.

Gépkezelő tanfolyam Nagyváradon.

A kerületi iparfelügyelő értesítette a kamarát, hogy a kereskedelemügyi miniszter Nagyváradon gépkezelő tanfolyamot szándékozik létesíteni s ez iránt lépjen a kamarával érintkezésbe. A tanfolyam mintegy 2000 korona évi költségbe kerülne. — Az iparos osztály véleményezi, hogy ezen összeghez leendő hozzájárulás végett keresse meg a kamara a biharmegyei gazdasági egyesületet, a nagyváradi ipartestületet, Nagyvárad városát és Biharvármegyét.

Ezután a szegedi kamara pártolás céljából megküldött azon felterjesztését tárgyalta, amelyben az iparosok és kereskedők érdekeit sértő új vasúti díjszábsími intézkedések eltörlését, továbbá azt kéri, hogy a tarifamegállapító bizottságban a kamara is képviselve legyen s a 8 korona szállítási bevételnél kevesebb összegű gyorsúti rovatlapok is feltülvizsgáltsanak s a díjtöbblet befizetéseket térítsék vissza. A felterjesztés pártolását határozta el a teljes ülés.

A teljes ülés teljesen helyeslően a »Gazdasági Egyesületek Orsz. Szövetségének« a cukorsurtaxe ú koronában való megállapítása és a cukoradó részleges leszállítása tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratát, azt pártolja.

A nagyváradi Fő-utca kiburkolása.

A kamara 1902. évi jelentésében rámutatott arra a körülményre, hogy Nagyvárad Fő-utcája, amely a debreczen-fehértemplomi utnak átkelési szakasza is, tarthatatlan rossz állapotban van. Ennek meg lett az az eredménye, hogy a miniszter utasította a várost ezen uttest jókarba helyezésére. Az erről szóló leiratot a miniszter tudomásvétel céljából megküldötte a kamarának.

Még néhány apróbb ügy elintézése után az ülés véget ért.

UJDONSAGOK.

A Kath. Szabad Liceum mai böjti estélye.

A Katholikus Szabad Liceum mai böjti estélyének lapunkban előre jelzett műsorában tévedés volt, minthogy dr. Krüger Aladár, a rendezőbizottság elnöke ügyvédi vizsgálatának letétele végett Budapestre utazott s a rendezőség nem volt tájékozva kellőleg a műsor összeállításáról. Így került tévedésből Grócs Béla prépostkanonok neve a műsorba Makkay József karkáplán helyett.

A mai kiválóan érdekes műsorú böjti estélyen ugyanis, melylyel a Katholikus Szabad Liceum böjti előadásait kezdi meg, az első beszédet egyházmegyénk közkedvelt fiatal papja, kit megnyerő modoráról, szónoki tehetségéről városunk egész közönsége ismer, Makkay József karkáplán, a Szent László-nyomda igazgatója fogja tartani.

Értekes számai továbbá a műsornak a tiztagu női kar éneke s Popity János szavalata.

A böjti előadás a róm. kath. főgimnázium ez alkalomra kivilágított dísztermében lesz s pontban hat órakor kezdődik. Ismételtlen jelezzük, hogy a terem ajtaja az előadás kezdete előtt bezáratik s csak az egyes számok között nyitattik meg a későn érkezők számára. Ezért kérjük a közönséget pontos megjelenésre.

A részletes műsor a következő:

1. *Ima.* J. Jadassohn-tól op. 68. Négy szólamban éneklék *Belesnay* Antal dirigálása és zongorakísérete mellett: *Klusásek* Margit, *Kováts* Ilona, *Király* Irma, *Herkner* Elvira és *Szidike*, *Tutsek* Ferenczné, *Fatko* Aladárné, *Neovárdi* Istvánné, *Farkas* Etelka és *Csipkés* Sándorné urhölgyek.

2. *Böjti előadás.* Tartja *Makkay* József karkáplán, a Szent László-nyomda r. t. igazgatója.

3. *Haró.* Költemény Szomoróy Károlytól. Szavalja *Popity* János joghallgató.

TAJEKOZTATO.

Febr. 25. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.

Márcz 10. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.

Márcz 24. Kath. Szabad Liceum böjti estélye.

Apr. 14. Kath. Szabad Liceum záróünnepélye.

Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély.)

† Özv. *Vucskics* Agostonné. Két gyönyörű jelenete van az életnek, mely minden érző lélekbe meleget sugároz. Az egyik, mikor bölcső

féle, hajol két boldog szülő arcza s mosolyog szemükből az a pompás jövő, mit szerető szívük sző a gyermek álma fölé, és a másik kép, mikor az elaggott szülőt aggódó gyöngéd szeretettel veszik körül gyermekei szemük komoly tekintetéből a hála von glóriát az ősz fej köré.

Egy lehellet tartja még azt a mosolygó csöppséget az élethez csatolva, egy lehellet elviheti vissza az angyalok közé, ez a tudat teszi oly végtelenné a szülők szeretetét, egy lehellet tartja vissza még az agastyánt az életben, egy lehellet elragadhatja, ez a tudat teszi olyan önfeláldozóvá a gyermekek szeretetét.

Özv. *Vucskics* Agostonné bámulatosan jó önfeláldozó anya volt. Nem tudta — hisz régi tekintélyes dunántuli nemes családból származott — hogy mi az élet szorongó gondja, de mikor hat kis gyermekkel özvegyen maradt s megismerte az élet legrettenetesebb gondját, nem ijedt meg tőle. Megküzdött a gondokkal, mely férfit is megtört volna, és győztes maradt. Gyermekeiben megáldotta Isten, az ő, nehéz sorban is megnyugodni tudó erős hitét, bizalmát s bennük mindent bőkezűen adott vissza.

Annyira szeretett városába, Nagyváradra jöhetett öreg napjaira, hol férjét, ki itt m. kir. állammérnök volt, eltemette. Dr. *Vucskics* Gyula plébános és nővére *Julia* állandóan mellette lévén, vigyázó szeretettel igyekeztek gondtalanul boldoggá tenni öreg napjait.

Utolsó perczig igazi — fájdalom, ma már ritka — tipikus magyar urasszony volt. A nemzetes asszonyok tiszteletreméltó egyik előalakja volt, aki szigorúan megkövetelte a rendet és respectust mindenkitől, de nem tudott szenvedni senki, hogy ő is ne érezte volna, nem ismert sürgősebb dolgot annál, ha segíteni kellett valakin.

Hosszas betegségtől váltotta meg a halál. Elnyugvása csendes volt, mint a jó élet végső áldása. Most sirva vesszük körül ravatalát gyermekei és tisztelettel gondolnak minden ismerősei a tisztá lelkű elhunyt urasszonyra.

A megtört gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Dr. *Vucskics* Gyula nagyváradi plébános úgy maga, mint testvérei Amália, férjével *P. Szárevits* Milánnal, *Julia*, *Zoltán* magy. kir. háromszögöl mérnök nejevel: *Balassa* Lenkével és *Aranka*, valamint az elhunytok unokája *Hegedűs* Zoltán, m. kir. honvéddhadapróiskolai növendék bánatos szívvel, de Isten akaratán való megnyugvással tudatják forrón szeretett édesanyjuknak Özv. *Vucskics* Agostonné-nak, volt magy. kir. állammérnök és 1848/49-iki honvédszázados özvegyének, született Gyallai *Máchik* Etelkának, munkás élete 74-ik, özvegyisége 30-ik évében, példás keresztény türelemmel viselt négyheti betegség után, amely alatt az utolsó szentségeket is részesült, f. hó 24-én d. e. 1/4 12 órakor történt gyászos elhunytat. A megboldogultnak hült tetemei f. hó 26-án pénteken d. e. 1/4 9 órakor fognak az újvárosi plébániánál beszenteltetni, onnét a Szent László-templomba vitetni s az ott megtartandó engesztelő szent mise-áldozat bemutatása után az újvárosi központi temetőben a feltámadás reményében eltemettetni. Mely végtiszűségűtelre az elhunytak barátai, tisztelői ismerősei és a keresztény hívek tisztelettel meghívotnak. Nagy-Várad, 1904 febr. 24. Boldogok, kik az Urban haltak meg! Jézus volt legfőbb reménye! Jézus legyen örök jutalma! Nyugodjék békében! Az örök világosság fényeskedjék neki! Amen!

* *Hazafias* átirat. Csanád vármegyéhez a kabinetirodától egy német nyelvű távirat érkezett, amely nagy indigóációt keltett a vár megye hazafias érzésű bizottsági tagjainál. Az alispán indítványára, a törvényhatóság a ma-

gyar nyelv jogának megvédése végett feliratot intézett a képviselőházhoz. Csanád megye ezen hazafias érzésből fakadt feliratát pártolás végett megküldötte Nagyvárad város és Biharvármegye törvényhatóságának.

* **Uj ügyvéd.** Dr. *Krúger* Aladár tegnap tette le kitűnő eredményével Budapesten ügyvédi vizsgáját. A fiatal ügyvéd, több sikertűlt védbeszédje után, már eddig is elismerést vívott ki magának a szakkörök részéről. Agilitása folytán egész társadalmunk előtt ismert s kitűnő képességeinek megfelelő, értékes cikkeivel számtalanszor irányította magára olvasóink figyelmét. A kiváló képzettségű fiatal ügyvédben igen értékes új tagot nyernek a jogász körök.

* **Nemzetiségi szociálizmus** Biharvármegyében. A B. H. tegnapi számában a következő nagyváradai tudósítást közli:

Biharvármegye öt községében: Izsópalagán, Brátkán, Kabaláspatakon, Alsó- és Felső-Lugoson valóságos összeesküvésnek jöttek nyomára. E községeket ügynökök járták be, felbuzgatván a parasztokat, hogy szervezkedjenek és egy megállapított napon verjék agyon a köztük lakó magyar urakat. A felbuzgott oláhok egy küldöttsége Guro Demeter felső-lugosi parasztagazda vezetésével bement Nagyváradra és az odavaló szociálisták központi vezetőségének bejelentette, hogy mire készülnek. Ez nagyon veszedelmesnek találván a vállalatot, nemcsak minden közönséget megtagadott vele, de egytallal értesítette a főispánt is a készülő összeesküvésről. A főispán rögtön mozgósította a csendőrséget s az Ilimen-vén Felső-Lugosra, ott Guro Demeternél le is tartóztatta az egyik ügynököt, a ki intelligens, de teljesen ismeretlen ember. Oláhul beszél. Az összeesküvés szervezői nem Biharvármegyeiek. Állítólag Kolozsvármegyéből jöttek át, ahol főfőszék van. Tudósítónk értesítése szerint a szociálisták a csendőrséget az összeesküvés szervezőinek kézrekerítésében buzgón támogatják. A nyomozást főispáni rendeletre a központi és elesdi járásban is folytatják. Megtiltották, hogy az oláhok az erdőben éjjel gyűlésezzenek. A belügyminisztert értesítették a dolgról.

Miut értesülünk, tegnap több községből jártak bent oláh emberek Nagyváradon, akik megerősítették az összeesküvés híreit. Az oláh embereket felvezették a főispánhoz, ahol szintén előadták a dolgot. A bujtogatót azonban nem találja a csendőrség, mert állítólag elutazott Kolozsvár felé. Nevét azonban tudják egyes emberek. Telefon tudósítások szerint azonban nem veszik Elesden és környékén olyan komolyan a dolgot. Annyi bizonyos, hogy az egész vidék nagyon fel van bujtogatva s nem sok biztatás kellene, hogy vérengzésekre ragadtassa magát a félrevezetett lakosság.

* **Az ingyen tejesztő intézet létesítése.** A Fehér Kereszt Egyesület nagyváradai fiókja tejesztő intézetet szándékozik létesíteni Nagyváradon. A szegény gyermekek részére ingyen osztanak ki tejet. A belügyminiszter leirata folytán dr. *Beöthy* László főispán felkéri *Rimler* Károly polgármestert, hogy hasson oda, miszerint a Fehér Kereszt Egyesület által létesítendő tejesztő intézetnél a légszusz, vízvezeték- és csatornázás költségeit Nagyvárad város fedezze. Ha a város nem lenne hajlandó erre, a polgármester ez irányban kezdje meg a tárgyalásokat az Egyesülettel.

* **Az elővásárlások ellen.** Evtizedek óta állandó a panasz az elővásárlások ellen; különösen vasárnap délután, hétfőn és kedden reg-

gel elárasztják a gabonakereskedők és a kofák a vámok környékén az utakat. Ezáltal megdrágítják a piacot, annyival is inkább, mert még a piacon is elfogják a közönség elől az eladókat. A tanács segiteni óhajt ezen a tarthatatlan helyzeten. Ulasította a vámszemélyzetet és a rendőrséget, hogy lehetőleg akadályozzák meg az elővásárlást. Ha ez uton nem érnek célra, szabályrendelet vagy más uton gondoskodnak a visszaélések megállítására.

* **Házirend az új városházán.** Nagyvárad város új székháza részére *Kőszeghy* József városi főmérnök házirendet készített, mely felöleli a világítást, fűtést, tisztántartást stb. A házirendet legközelebb a polgármester, főkapitány, főmérnök, főorvos és gazdasági tanácsnok veszik rostálás alá.

* **Pályázat a színházra.** A legutóbbi városi közgyűlésen meginterpelláltak a polgármester-helyettest, hogy nem gondolkozik-e még a tanács a Szigligeti-színház engedélyének a pályázatáról. Más városokban már most ki vannak írva a pályázatok a színházra. A városi tanács tegnap foglalkozott a kérdéssel s megkeresi a szüntűgyi bizottságot, hogy adjon véleményt arra nézve: szükségesnek tartja-e már most a pályázat kiírását. A szüntűgyi bizottság véleményéhez képest fog a tanács eljárni.

* **Modern uszodát akarnak.** Említettük már, hogy a városi tanács intézkedett, miszerint a Körözs-utca mellett levő uszoda elbontassék. Özv. *Feldmann* Jakabné, az uszoda tulajdonosa azt kérte a várostól, hogy vagy a Kereskedelmi Csarnok mellett, vagy az Ezeredvi Emléktér keleti végénél állíthassa fel az uszodáját. A városi tanácsnak azonban egészen más terve van. Felhívta a mérnöki hivatalt, hogy adjon véleményt arra nézve, hol lenne a Körözsön legalkalmasabb hely az uszoda részére s ennek alapján aztán pályázatot hirdet egy modern, a mai igényeknek megfelelő uszoda felállítására.

* **Ipartestületi gyűlés.** Az ipartestület előljárósa f. hó 25-én csütörtökön délután 5 órakor tartja meg a havi rendes ülését, melyen az ipartestület kötelekékbe tartozó iparos polgárok mint hallgatók résztvehetnek. Nagyvárad, 1904 február 25-én. *Bertsey* György, ipartestületi elnök.

* **A közterek gondozása.** A lövészegetlet Rhédey-kert felügyelő bizottsága évenként 12000 korona összegért kezeli és gondozza Nagyvárad város tereit és utcáit ültetvényeit. A kertfelügyelőség most terjesztette be a városhoz az 1904. évben teljesítendő munkálatok programját, amely felöleli az összes tereket. A beadványban azt kéri az egyet, hogy a köztereket szigorú rendőri felügyelet alá vegye, mert az ültetvényekből nagyon sokat elpusztít a közönség évenként.

* **A 2200 korona tolvaja elfogva.** Lapunk tegnapi számában Tolvaj világ Nagyváradon ezimű hírnökben hírt adottunk a városunkban újabban előfordult nagyobb lopásokról. Tegnap a rendőrségnek sikerült kézrekeríteni a legnagyobb és pedig dr. *Bacz* Odön lelenczházi igazgató kárára elkövetett 2200 koronás lopás tettesét. A legszomorubb a dologban az, hogy a tettes nem holmi csavargó, ki kerülve megélhetésének becsületes módon való biztosítását, lopásokból, betörésekből él, hanem iparos polgár és pedig *Pétsman* Lajos helybeli asztalos iparos, aki butorjavítási munkák miatt járt az orvos lakásán. Így pénteken is ott dolgoztatott *Pétsman* Lajos és ugy dél tájban, felhasználván a kedvező pillanatot, alkulescsal felnyitotta az iróasztal fiókját és ab-

ból 2200 koronát kilopott. A lopott pénzt egyelőre műhelyében rejtette el. Hétfőn azután egy ezerkoronás bankjegyet felváltott, körülbelül 300 koronát kitevő tartozását kifizette, 830 koronát holdvilág-utcai lakásában egy tükör alá rejtett, a Teleki-utczán levő pincze raktárába egy koporsóba pedig egy ezer koronás bankjegyet és az alkulescsot. A rendőrség a tegnap este megejtett házkutatás során az 1830 koronát megtalálta, lefoglalta, szintűgy a tolvajnál levő 13 kor. 97 fillért is, mert ez is a lopott pénzből maradt. Pétsmant még tegnap délután átkísérték a kir. ügyészséghez.

* **Rablás az országuton.** A múlt éjszaka Nagybajon és Nagyrábé között az országuton *Jeney* Balázs, nagybajomi gazdát eszméletlenül találtak. Az eszméletlen ember ruhái és batyja kiforgatva, feje és melle pedig súlyos botütésekkel volt összeverve. Első perczben nyilvánvaló volt, hogy rablás áldozata a gazda. A csendőrség meg is indította a nyomozást, s még az éj folyamán elfogták *Fekete* József nagyrábéi legényt, akinél huszonöt koronát találtak a *Jeney* zacskójában. Reggelre *Jeney* Balázs visszanyerte az eszméletét s elmondta, hogy az éjjel a dűlő ut torkolatánál valaki fejét ütötte s aztán nem tudja mi történt vele. Ruháiból csak a pénzes zacskója hiányzott. Szembesítésnél *Jeney* Balázs *Fekete* Józsefben felismerte az éjszakai támadóját. Az utonálló legény erre beismerte tettét s ma ba is szállították az ügyészség fogházába.

* **Aki kertjét szereti, szép virágokat és kitűnő konyhakerti terményeket akar,** az fedezze magszükségletét *Mauthner* Odön cs. és kir. udvari magkereskedésében Budapesten, *Rottenbiller-utca 33.* A czég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, kívánatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon kívül, még a különösen érdekes és meglepő konyhakerti- és virágoknak egész sorozatát is tartalmazza. 639.

* **Halálos tréfa.** A töltött fegyverrel való vakmerő, gondatlan játék ismét egy emberéletet pusztított el a közeli Szarvas községben. *Gáll* Lajos 19 éves subancz napok óta egy rozsdás forgópisztolyjal játszadozott. Tegnap délután az udvaron néjére özv. *Gáll* Mihályra fogta a revolvert:

— Ne féljen kend néném, legénykézben van ez a gyilkos portéka...

— Nem tréfa az Lajos, — tedd el, csak nem akarsz gyilkos lenni.

A fiu kaczagva toppant az asszony elé s közvetlen közelből rásegezte a revolvert.

Ebben a pillanatban a revolver elsült s az asszony súlyosan sebesülve összerogyott.

Amint az első orvosi véleményből megállapítható a golyó a bordák közé furdott, s az asszony állapota életveszélyes.

x **Mozgó fényképek a „BIHAR” kávéház sörcsarnokában ma és minden este, ünnep és vasárnap délután is 4-től 6 óráig.**

Kitűnő kávéházi ételek és italok pontos és figyelmes kiszolgálásáról gondoskodik **Gyárfás Pál**, tulajdonos. 643

x **Mindenkit saját érdekében kérünk,** hogy ha női és férfi ernyőben, továbbá női, férfi és gyermek harisnyában szükséglete van, annak beszerzése végett forduljon az **Amerikai Aruházhoz** Olaszi Fő-utca, a hol e cikkek mindenkit meglepő olcsó árban lesznek most nagy raktár végett árusítva. 61

x Tisztelettel hívjuk fel lapunk olvasóinak szives figyelmét **Sz. KOCSIS JÁNOS** katonai, egyenruházati, férfi-szabó czég lapunk mai számában közölt hirdetésére. 606

SZINHÁZ.

Egyenlőség. Barrie nagyhatású fantáziája kerül ma színi a Szigligeti-színházban az ismert kitűnő szereposztásban.

Szép Heléna. Offenbach gyönyörű zenéjű mulató szövegű operettje kerül színi pénteken este Ruzsinszky Ilonával a czimszerepben. A többi főszerep Benkő, Agnelly, Horvát, Békéfy, Sziklai, Bérczi kezében van.

Vendégszereplés a Szigligeti színházban. Szombaton este vendégszereplés lesz a színházban. Horu (Wei-z) Sándor, egy nagyváradi születésű vidéki színész mutatkozik be a nagyváradi közönségnek a Hálókocsik ellenőre című vígjátékban.

Szigligeti-Színház.

Folyószám 147. Bérletszám 136. (páros)

Ma, csütörtökön 1904. február 25-én:

Egyenlőség.

Fantázia.

SZEMÉLYEK.

Lord Loam	— — —	Szathmáry Arpád.
Lady Mary) — —	K. Kápolnay I.
Lady Agatha) leányai —	Agnelly Irén
Lady Datherine) — —	Berlányi Vanda.
Ernst Wooley, unokaöccse	— — —	Szöke
John Treherne, pap	— — —	Szarvasi Soma
Lady Brocklehurst,	— — —	Benkő Jolán
Lord Brocklehurst, fia	— — —	Deésy Alfréd
Egy tengerésziszt	— — —	Csatár
Mr. Crichton, Lord Loam udvarmestere.	— — —	Keszler Ede

HELYARAK: Nagypáholy 14 koron. Földszinti és első emeleti páholy 12 kor. Másodemeleti páholy 8 kor. Zsolye 3 kor. Körzék 2 k r. 40 fill. Támlásszék, 2 kor. Erkélyülés 1-ső sor 1 kor. 20 fill., közép 2-ik sor 1 kor. Erkélyülés oldal 2-ik sor 80 fill. II. emeleti zártszék 60 fill. Földszinti állóhely 1 kor., Diák és katonajegy a földszintre 60 fill. Karzati állóhely 40 fill. Egy szinlap 20 fill.

Jegyek előre válthatók a színház jobb oldalán, a bérházzal szemben, d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás 7 órakor.

A holnapi előadásra jegyek már d. u. 3. órától előre válthatók.

Holnap, pénteken február 26-án:

Szép Heléna.

Operette.

NYILTÉR.

Fogorvosi műterem megnyitás.

Dr. Kovács Gyula fogorvos

681 f. hó 16-án megkezdette fogorvosi működését

Fő-utca Guttman-ház emeletén levő műtermében.

Rendel d. e. 8—12-ig, d. u. 2—5-ig.

Igazságszolgáltatás.

Garázda kocsis.

Győri Lajos, az izmos kocsis legény a múlt évben a Sas-szálloda omnibuszának a kocsisa volt. Lajos napján reggelig mulatott s ittasan ült a bakra s a iovak közé vágva kihajtatott a vasúti állomáshoz. Itt széles jókedvében garázdálkodva nyargalt össze-vissza, kergelve súlyos kocsiával a fiakkereseket.

A garázdálkodó kocsist két rendőr sem tudta megfékezni. S mikor sikerült lefogni, Tóth János rendőr bluzát letépte. Emiatt hatóságai erőszak címén feljelentették Győri Lajost a büntetőtörvényszéken.

Tegnap tartottak ez ügyben a főtárgyalást s Győrit 21 napi fogházra ítélték, tekintettel ittias állapotára.

TAVIRATOK.

A delegációból.

Budapest, febr. 24. (Saj. tud. táv.) Szapáry Gyula gróf elnöklésével ma folytatta a delegáció tárgyalásait. Rakovszky István a költségvetést tulhajtottnak látja s tiltakozik a tulhajtott hadügyi követelések ellen. A hadügy-miniszter nem számol a nép adózó képességével. A két évi katonai szolgálatra vonatkozólag kérde, hogy mennyi időbe s mily költségekbe kerülne a szolgálati idő redukálása.

Beszéde folytatásában támadja a miniszterelnök törvénytamadó politikáját s kérde, mi jogon tart előadást Tisza István Apponyi Albert grófnak a politikai konzekvenciáról.

Tisza István válaszulva Rakovszky beszédére kijelenti, hogy Apponyinak tudomása szerint nincs szüksége a mások védelmére, egyébként ő személyében távolról sem akarta sérteni Apponyit, csupán azt konstata, hogy politikai multjával ellenkező a meggyőződése most, hogy azon áramlat élére áll, mely a jón, békés kibontakozást megakadályozza.

Okolicsányi a kétévi szolgálati időt kívánja életbeléptetni.

Ez után Ugron Gábor beszélt a javaslatok ellen. Tisza — ugymond — a mosolyával is ellenszenvet kelt, egész politikája törvénytelenység. Ugron nem fogadja el a javaslatokat.

Ugron beszéde után általánosságban megszavazták a költségvetést.

A részletes tárgyalásnál Jekelfalussy rövid felszólalása után Apponyi beszélt a katonai nevelés reformjának elégtelenségéről, a tárgyalásokat holnap folytatják.

A svéd király Bécsben.

Bécs, február 24. (Saj. tudós. táv.) Oszkár svéd király ma megérkezett Bécsbe. Nagyarányu ünnepies menetben vonult be a király kocsiján. O felsége rendkívül melegen fogadta Oszkár királyt.

Elintézett affér a delegációban.

Bécs, február 24. (Saját tud. távir.) Vasilkó Nikoláj osztrák delegátus provokálta Eszterházy Miklós gróft, azon

kijelentéseért, hogy azok az osztrák politikusok, akik a nemzetiségeket a magyar állam ellen izgatják, kötelet érdemelnek. Vasilkó e kijelentést magára értette, s Vukovics osztrák képviselővel és Faurver ezredessel provokálta Eszterházyt. Eszterházy gróf segédei Vass Imre és Bolgár Ferencz voltak. Az ügyet békésen intézték el.

Orosz-japán háborúhoz.

Sanghai, febr. 22. (Saj. tud. távir.) Az oroszok hat hadosztálya betört a Mandsur határokon.

Orosz miniszter és hadvezér válsága.

Pétervár, febr. 24. (Saját tud. távir.) Az oroszok veresége miatt Lamsdorf külügy-miniszter állása tarthatatlan s helyébe Witte-t nevezi ki a czár külügyminiszternek, aki egyszersmint miniszterelnök is lesz. Egyidejűleg Alexejev is lemond s helyébe Marakof tábornagyot nevezi ki a czár az orosz hadak fővezérévé.

A japánok veresége.

Orosz hírforrásból bejárta a világot a hír, hogy tegnap éjjel a japán hajóhad megtámadta Port-Arthurt s e támadás csufos vereséggel végződött. Allitól a japánok négy nagy pánczélos hajója elsüllyedt s e vereséget alig heverik ki.

E hír gyanus, nemcsak mert megerősítés keletéről még nem érkezett, de ha való volna, az oroszok diadalukat sokkal nagyobb reklammal hirdetnék világszerte.

Az egyik szentpétvári távirat szerint négy japán pánczélos sülyedt el.

E hírt megerősíti egy csifui orosz távirat is.

Az oroszok diadaláról késő éjjel a következő táviratot kapjuk.

Páris, február 24. (Saj. tud. táv.) Egy csufui távirat szerint 20-án este 9 óra 30 perczkor a japánok megtámadták Port-Arthurt vereségük nagy. 4 pánczélosuk elsüllyedt.

Vej-haj-vej, február 24. (Saj. t. táv.) A japánok veresége koholt hír. Az oroszok egymásután koholt híreket röpitenek világgá.

E czáfoló távirat igazságában nincs okunk kételkedni, mert ha az oroszok győzelme igaz volna, szombat óta sokkal zajosabb híre futott volna.

Kitüntetett tudósok.

Bécs, február 24. A földrajzi társaság dísztagjainak, Payer Gyulának és Höhnel regatkapitányának a Hauer-éremet adományozta és pedig Payernek az északsarki kutatás körül szerzett elmulthatatlan érdemeiért, Höhnelnek pedig Kelet-Afrika ekvatoriális tájainak kutatása körül szerzett nagy érdemei elismerésekép. (M. T. I.)

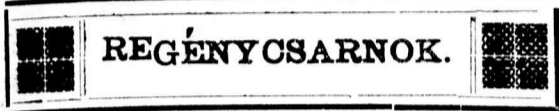
Pótvalasztás Fiumében.

Fiume, február 24. A hétfői megtartandó pótvalasztásokra a mozgalmak már megindultak. Az autonom párt már megállapodott a jelöltekkel illetőleg, de azokat egyelőre titokban tartja. Mégis úgy hírlik, hogy jelöltjei között néhányan szerepelnek a ma

gyárságból is. Ma a szabad gondolkozású választópolgárok aláírásával felhívás jelent meg, melyben a magyarágból szintén többen szerepelnek. A ma délelőtt körözött ívek a magyarságot városszerte választói értekezletre hívták meg rövid felhívásban, melynek fő része: olasz ajku polgártársainkkal karöltve akarjuk városunk érdekeit előmozdítani, de megkívánjuk, hogy elfoglalhassuk a bennünket megillető helyet. Az értekezlet holnap lesz. (M. T. I.)

Automobil-szerencsétlenség.

Kairó, február 23. A piramisokhoz vezető úton autóbaleset történt. Ibrahim herceg, a szultán bátyja súlyosan megsérült. Egy konzul neje koponyatörést szenvedett, egy másik hölgy pedig belső sérüléseket. A kocsivezető gépész életveszélyben forog, egy arab pedig szörnyethalt. (M. T. I.)

REGÉNYCSARNOK.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. — 71
(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)
Írta: Max Pemberton.

Elhallgatott és én is hallgattam. Láttam az egész multat, csakis ez a regényes, kalandos ábránd ejtette meg a szegény, tapasztalatlan leány szívét, s feljajdult bennem a lélek, ha arra gondolok, mily kínos szörnyű lehetett az ébredés ebből az álomból!

— Teljes egy hónapig tartott az álom itt a szigeten, — folytatta miss Ruth. — Akkor egy hajó a szirtre került. A férjem is elment a többiekkel, én pedig a tengerpartról néztem őket... Oh, irgalmas Isten, mit láttam akkor!... Aztán Edmond hazajött és dühében lelőtte a szolgát, aki megengedte, hogy végignézzem a szörnyű drámát. Most már tisztában volt, hogy tudom titkát, de nem akarok a részese lenni... A rózsza szirmai lehullottak, csak a tövisek maradtak meg... Ah, Jasper! micsoda napok és éjszakák következtek erre, tele bűval, gonddal, könnyekkel, félelemmel és kétségbeeséssel... És most, hogy én is itt van, tehetetlenül, veszedelemben, mindennek vége!... A szabadulásnak még a reménye is elvesztett!

Nem tudtam szólni és sokáig némán ültem ott egymás mellett. Hisz mivel is vigasztalhattam volna?... Ha ez a Czerny le tudta löni az inasát fiatal neje szemelátára, mit várhattam tőle én és mit várhattak szerencsétlen társaim, akik esküdt ellenségei voltunk?... És mi reménye lehetett a szerencsétlen asszonynak, aki mibennünk helyezte ödvét, szabadulását, mikor életünk ennek az örült gonosztevőnek a kezében volt?

— Semmi, semmi, semmi! — szóltam magamban elkéserevedve.

Talán fél óra is elmulhatott, amint ott ültem egymás mellett, némán elkéserevedve, midőn egyszerre csak kívülről, a tenger felől, tompa döbbenést hallottunk. Miss Ruth ijedten ugrott föl és lélektelenül figyelt... A következő pillanatban komor harangkongás zúgott végig a tengeralatti város szobáin, folyosóin, majd rohanó léptek, vad kiabálás zaja nyelte el a harangszót, míg én és a nő, akit szerettem, halál-sáppadt areccsal álltunk egymás mellett és halkán suttogtunk, hogy hajó került a szirtre és Czerny Edmond rajta hajt, ördögeivel...

S ugyanekkor, mint a villám, örült, vakmerő gondolat villant át agyamon, oly örült és vakmerő gondolat, hogy az első pillanatban beléshédültem és tántorogva roskadtam vissza a székre...

XVIII. FEJEZET.

Melyben a véletlen ajtót nyit Jasper Begnek és ő belép rajta.

A sátánok elszabadultak lánczaikról és ki-onultak a városból. Ha még kételkedtem volna

a harangszó, a nagy zaj és fegyvercsörgés után hogy ma éjjel ismét néhány tucat derék hajós pusztult el a zátonyon, — maga Czerny Edmond győzött volna meg arról, hogy eltaláltam a szörnyű valót. Mert hallottam a hangját, mégedig közvetlenül az előtt az ajtó előtt, amelyen belől szorongva figyeltem, hallottam a Czerny hangját, amint hangosan kiabált a folyosón:

— Dologra, dologra, gazemberek!... Steinvertz azonnal jöjjön be hozzám... Hajó a Cápá-szirtreken, — hallottátok-e?... Előre, gyorsan!

A hangja rekedt volt, mint az iszákosé, a ki már nem józannul kiabál, de azok, akik feleltek neki, ép oly durván és rekedten kiabáltak, mint ő maga. Ha vérebekeket bocsájtottak volna rá a menekvő prédára, azok se ugattak és vonítottak volna szörnyebben, mint ahogy ezek a lelketlen banditák üvöltöttek a rejtelmes házban... És aztán mintha csak varázslattal vágták volna ketté a rémes, vérfaaszító tompolást: egyszerre oly halálos csönd lett mindenütt, hogy a tulajdon lélekzetemet is hallottam.

— Elmentek, — suttogtam halkán, — no, ennek igazán örülhetünk!

De miss Ruth, aki nem is sejtette, mi forr az agyamban, iszonyodva csapta össze a kezét és nem magára, nem is rám gondolt, hanem azokra a szerencsétlenekre, akiknek sorsa a pusztulás volt.

— Oh, Jasper! — lihegte lélektelenül: — hogy mondhat ilyet?... Isten legyen irgalmas a szerencsétleneknek!

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1904. febr. hó 22—23. napján tartott vásárban eladott természetmennyek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 16.40—16.20. Kétszeres buza 13.40—13.20. Rozs 12.80. 12.40. Arpa 10.80—10.60—Zab 10.40—10.20. Tengeri 11.20 10.28 Borsó 32.—. Lencse 36.—. Bab 16.80. Köleskása 24.—. Burgonya 5.— 100 kiló lángliszt 28.—. Zsemlyeliszt 27.20. Fehér kenyér liszt 26.80. Barna kenyér liszt 24.—. Széna fuvarral 4.60. Sózott szalonna 156.—. 6 kiló zsup-szalma 20. 150 dkr. alom-szalma —. 12. 1 köbméter bükkfa 6.60. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.70. 1 kiló marhahus I. oszt. 1.04. Marhahus II. o. —. 96. Marhahus III. o. —. 88. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —. 68. Pálinka —. 72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méterm. kőszó 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju —. 1 hlttr ó-bor 60.—. 1 hlttr új-bor 34.—. 1 mm. mész 1.40. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 20.—. 1 mm. köles —. 1 mm. repce —. 1 mm. dió 40.—. 1 mm. mo-gyóró —. 1 mm. aszalt szilva 46.—. 1 kgr. savanyu káposzta —. 20. 1 kgr. szalonna 1.52. 1 kgr. sertés-hus 1.28. 1 kgr. juh-hus —. 75. 1 kgr. vereshagyma —. 14. 1 kgr. foghagyma —. 34. 1 kgr. bors 2.20. 1 kgr. paprika 360. 1 kgr. barna kenyér —. 22. 1 ltr. kóolaj 44.

Forgalmi kimutatás 1904. febr. 22—23-ról. Tiszta buza körülbelül 400 hltr. Kétszeres buza 70 hltr. Rozs 220 Arpa 60 hltr. Zab. 140 hltr. Tengeri 300 Burgonya 55 hltr.

Lábas jószágok: Hizott sertés. mintegy 65 drb. Félhizott 100 drb. 2 éves föl f-ljebb 120 drb. 1 éves föl 2 évesig mintegy 150 drb. Süldő 200 drb. Malacz 270 drb. Hizott marha 140 drb. Jármos ökör 530 drb. Fejős tehén 260 drb. Borju 280 drb. Bivaly 12 drb. Juh és kecske — drb. Ló 702 drb.

Marha ártáblázat 1904. febr. 22—23. 1 pár I-ső rendű jármos ökör 600—700 kor. 1 pár II-od rendű jármos ökör 500—590 k.

1 pár III-ad rendű jármos ökör 250—490 k. 1 drb fejős tehén 130—170 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 150—300 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 120—200 k. 1 drb veres borju 26—50 k. 1 db fél éves borju 50—80 k. 1 drb egy éves borju 56—84 k. 1 drb két éves borju 80—180 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 114—122 1 pár fél éves sertés 50—66 k. 1 pár egy éves sertés 68—148 k. 1 pár két éves sertés 140—210 1 drb ló 140—260 k. 1 pár ökör bőr 40 50— 1 pár tehénbőr 26—36 k. 1 pár borjubőr 10—20 k. 1 pár ló bőr 10—20 k.

Értéktőzsde

Budapest, febr. 24.	
Osztirák hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	535.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

Budapest, febr. 24.	
Buza októberre	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.80
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. febr. 24-én.

Magyar aranyjárdék 4	115.75
Magyar koronajárdék	96.60
Magyar vasuti kölcson aranyban 4/1	88.75
Magyar vasuti kölcson ezüstben 2 1/2%	97.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.—
Italmérsi jog megváltási kötvény	—
Horváth szlavon földtehermentesítési kötvény	201
Magyar nyeresemény-sorsjegy-kölcson	159
Tizsaszabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcson	98.25
Osztirák járdék papirban	99.—
Osztirák járdék papirban	117.—
Osztirák járdék aranyban	98.50
Osztirák korona járdék	147.—
sztrák államsorsjegyek	1590.—
Osztirák magyar bank részvény	737.—
Magyar hitelbankrészvény	627.50
Osztirák hitelintézet részvény	624.75
Párisi vista	19.08
29 fr ankos arany (Napoleon'dor)	117.85
Németbirodalmi márka	240.95
Londoni vista	95.47
20 márkás arany	23.43

Dr. VUCSKICS GYULA.

Figyelem!

Nincs ember Nagyváradon, ki ne ismerné az

„Amerikai Áruházat”,

mely valóban találkozási helye a szép rőfös áruk kedvelőinek. Ha vidéki olvasóink között van valaki, ki ezt az üzletet nem ismerné, tekintse meg melynek óriási

rőfös- és rövidáru raktára

bármely fővárosi üzlettel versenyezhet. Itt található a legegyszerűbb cikktől kezdve a legfinomabb áruig minden, ami finomat és szépet az ipar csak produkálhat. Különösen fehérneműekben gyönyörű dolgok, a jó házi vászontól kezdve a legpompásabb kelengyéig. Olvasóink tehát saját érdekükben cselekszenek, ha ez igazán jőnévű üzletben szerzik be szükségleteiket. 617.

Hajnal Ferencz

fűszer-, csemege-, bor-, déligyümölcs- és vadaskereskedése

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,
Széchenyi-szállóval szemben.

Van szerencsém b. tudomásra hozni, hogy a **puszta-fancsikai TEA-VAJ** kizárólagos egyedül elárulását átvettem.

A nagyérdemű közönségnek kényelméhez alkalmazkodva a szükségletek képest a vajtermék előállítható mennyiségét akként osztottam be, hogy a szállítástól kifolyólag akadály ne származzék, a napontai szükségleteket kielégítőleg bármikor megelőzőleg is a rendelvényekre előjegyzéseket veszek föl.

Folyton frissen lőtt vadak kaphatók.

Mindennemű **halak, conservek, teák, rumok, teasütemények**, bel- és külföldi

gyógy- és asztali borok, magyar és francia pezsgők és cognacok. **AUBETIN & Cie.** francia pezsgő és a világhírű

Előpataki gyógyviz

főraktára Bihar, Békés és Szilágymegyék részére.

Nagy raktár **sajtók, turók, prágai sódar és hideg felvágottakból.**

Naponta friss teavaj.

Vidéki megrendeléseknél csomagolás és vasúthoz szállítás teljesen díjtalanul eszközöltetik.

Számos megrendelést kérve, maradok

kiváló tisztelettel

HAJNAL FERENCZ.

Ujdonság! Verscezi Must-kolbász 1 drb 85 kr. Oszy Sándor. Ujdonság! Magyar Foot-Ball bombái a legújabb csokoládés

A jó munka a legjobb reklám.

Ki javítja meg olyan bámulatos olcsón és pontosan az óráját, mint

Freund Benjamin.

Miért? Mert a legjobb gépekkel és munkaerőkkel van ellátva. Ékszer vagy órát csak

Freund Benjaminsinnál

vásárolhat legolcsóbban, miért? mert kis hásszonnal is megelégszik.

Fél árban kinél kap szemüveget, hő- és lázmé-
rőket, azt is csak

Freund Benjaminsinnál.

Miért mert megvett potom árért egy egész raktárt.

Van-e törött vagy ócska arany és ezüst eladó vagy cserébe akar.

Freund Benjaminsinnál

értékesítheti legjobban. Ékszer javítást hallatlan olcsóért eszközöl.

Ki nem tudja, hogy hol lakik az a

Freund Benjamin,

mű-órás, ékszerész és látszerész, az figyelje meg

Nagyvárad, Fő-utca, Széchenyi-szálló épületében.

Sz. KOCSIS JÁNOS

férfi-szabó üzlete

NAGYVÁRAD, Szent László-tér, a „Sas“ kávéház mellett

Nagy raktár valódi **szövetekből**, melyekből **jutányos** angol, francia és honi **árakért** a legszebb, a legelegánsabb angoli és francia szabás szerinti **uri ruhákkal** szolgálhatok. Egyben van szerencsém tudatni a tartalékos tiszt urakkal, hogy a közös hadseregbeli egyenruhákat a legjutányosabb árakért alakítom át honvéd-egyenruhának.

Tisztelettel

Sz. Kocsis János, katonai és polgári szabó

606

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

SZENT LÁSZLÓ KÖNYVNYOMDA

Nagyvárad, Apáca-utca 3. szám.

Művek

folyóiratok, hírlapok,
venalzatok,
gazdasági nyomtatványok,
egyházi, községi
és egyéb
hivatalos nyomtatványok,
körlevelek,
levélborítékok.

Elvállal és készít:

izléses kivitelben
mindennemű

nyomdai munkákat

jutányos árak mellett.

Vidéki rendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Levélfejek,

számlák, falragaszok,
báli meghívók,
tánczrendek, étlapok,
naptárak,
palaczkfeliratok,
névjegyek,

gyászlapok
stb. a nyomdai szakba
vágó nyomtatványok
készítése.

A lat. és gör. szert. kath. egyházmegyei nyomtatványok

raktára.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.